

Ажылчы чоннарның ортузунга политиктиг илеткелдерни калбартыр

Ажылчы чоннарның ортузунга политиктиг илеткелдер кылдыр чорук партия организацияларының политиктиг кижизикте ажылчының база бир чутула хевири болур.

Барыш-Хемчик районун партия организациясы ажылчы чоннарның ортузунга политиктиг илеткелдерни организастап чорударының талазы-биле алап ажылдары кылган. СЭКП райкомунун чанында илеткелчиликтер болуңде партия болгаш совет активтери 25 кижизик ачылдып турар.

Олар 1957 чылдың дургузунда 134, 1958 чылдың бирги кварталында 97 саныг илеткелдерни ажылчы чоннарның хурадаларына кылган. Илеткелдерни районун колхозтарының, МТС-тин болгаш совхозтун амьдыралы-биле холбаштырып турар.

Иныг болза-даа ажылчы чоннарның ортузунга политиктиг илеткелдерни организастап талазы-биле улуг четистер бар. Районун улугтургучу ажылдарының илеткелдерни колдуунда-ла СЭКП райкомунун пленумуна, партия активтерге, район Советинин сессияларына азы байырлаагы хувер таварыштар болуңду турар. Районун ажылдагы, культура тургузушкунун талазы-биле ортандырып турары чечмелерин ачылдып кылган, ову ажылчы чоннарның хурадаларына илеткел берип, оларның уелег смелерин болгаш саналдарын көчүтү өзөш диннап турар бис.

Районун улугтургучу ажылдарчылары чон ортузунга кирбейн турарлар дээр болза шын эвес, харын-на колхозтарга хей уда барып турар бис. Чамдык эштер бир хүн дургузунда белен 2—3 бригадаларга азы сүт-баран фермаларына барып, анда беседалар кылгып турар. Эвеш саныг кижилерге 20—30 минутлар иштинде кылды беседалар-биле ажылчы чоннарның хей кижизиктиг хурадаларына чорудар политиктиг илеткелдерни баштап-даа дөмейлеш болбас. Районда партияның болгаш Советтеринин чамдык улугтургучу ажылдарчылары ажылчы чоннарның ортузунга политиктиг илеткелдер кылбайн турарлар. Илангыч эш Кочук (район прокурору), эш Белов (райвоенком), «Кызыл тарачы» колхозто партия организациясының хостатив секретары эш Дарый-оол, эвт болгаш саржаг бүдүрүлгенин район конторазының начальниги эш Соломагов, СЭКП райкомунун бюро кежигүчү эш Седажи, «Ленинчи орук» колхозта партия организациясының хостатив секретары эш Булгаа, МТС директору эш Гудков болгаш оон-даа эске чамдык эштер илеткелдер кылбайн турар.

Чүге илеткелдер кылбас сүлөр?— деп айтырып салырга, барык-ла чамдык аай мынчаар харылап турарлар.— Илеткел билип, белеткенер чай-шөлөө тывыбас-тыр, ажыл-херектер боосталга чедир тулган—дизирлер. Херек кырында фактылардан ап көргө оу иныг эвес.

Чай-шөлөө чок деп турар эштерин хей кезин чаа-чаа номнарны, солуннарны, журналдарын номчувайн, долгандар турду турар амьдыралды хандыр өөрөмө кыл турарлар. Илангыч илеткел бижиптер кире эржек чутула белеткел чептес болгаш ажылчы чоннарның салган айтырыглары харылап шывавазындан олар чегенер чадавастар болор.

Чамдык эштерин чутулаажып турарын диннаарга илеткелдер, лекцияларын

номчутуру чутула— диннап турараар. Ол шын.

Илангыч-даа ол эштер эске кижилерин ачылдып кылган лекцияларын текстидерин ол хевээрин ымыкыр номчутула буюу-биле ажылчы чоннарга диннап турар. Иныг кижилер илеткел бижиптерге херектер фактыларын, санын шилеп тып алырының талазы-биле күш үндүрүп, ачылдавайн турар дээрли билдингир.

Политиктиг илеткел диннаар дээр хураалга кээр чорук ала-ла көргөшкөн эвес. Ажылчынар, колхозчулар, механизаторлар болгаш ителгелденция Коммунист партияның болгаш Совет куртувун политиктиг, оларның мурнуна турар оругаларын тодаргай билип азырын күзеп турарлар.

Чамдык илеткелчилер, лекторлар ажылчы чоннарның салган чамдык айтырыгларын эки билбес-даа болза сагыш даап харылаары оралдажыр. Ол чүге чептес чорук болур эвес, харын партияның политиктиг хажынышкының тайыбырларын кыла бээр таварышталар бар.

Мынчангаш билбес айтырыгларын сагыш даап харылаарының ортуна эки билбес-тир мен деп ажылчы-биле чутулааш, оон харызын билер эштерин дундазы-биле ачылдып кылган чорук хуверде харылап бээр чутула болур. Оон башка илеткелчи болуң-даа, ажылчы чоннарның-даа азымыкыга таварыштырып болур.

Илеткелчи кижизик чамдык шын эвес, шенээшкениг, иттирилгил айтырыгларга таварыш бээр магаг чок. Иныг шын эвес, иттирилгил айтырыгларга шилтирлери харын бээр керек. Идея талазы-биле шын эвес саналдарга болгаш айтырыгларга партия харыны берип билер илеткелчилерин масса чон дөмейлеш болган оларга ывак.

Илеткелчи кижизик Коммунист партияның, Совет чазактыг иштин болгаш даштык политиктиг база областын, районун, колхозтарын мурнуна салдынып турар оругаларын эки билер керек. Мону барымдалааш илеткелчилерин чөвүлө хурадаларын холбаштырып, каныг темаларга илеткелдер кылгыр анза чутулаажып көөрүг болгаш бот-боттарының дуржуугаларын солчурган партия райкому моон сонгаар организастар.

Политиктиг болгаш эртем-билиглер нестерид талазы-биле нитилелденция облусту салбырындан, азы партия облустун лекторлар болуңден лекциялар текстидер келирин мансаар, а боттары лекциялар ачылдып кылбас чорук бистин районун лекторларынга тургулаан. Ам сөөлүгү геде райкомунун илеткелчилери боттары районун тус-тус колхозтарының экономиказын хандыр өөренип көрүп, анза хамаарыштыр лекцияларын ачылдып кылгып турар аларган. Районун улугтургучу ажылдарчылары эштер Паломов, Тамдын-оол, Гудков олар бо чымын 1-1 лекциялар ачылдып кылган. Ол лекцияларын шынры эки, районун амьдыралындан фактыларын хей кижилер болган. Илангыч моон сонгаар иныг лекцияларын районга ачылдып кылгып ап болур деп чүвени практика көртүзүп турар.

Т. ТАЛГАНЧИН, СЭКП Барыш-Хемчик райкомунун секретары.

Өвүрде лекция пропагандазы

Политиктиг болгаш эртем билиглер нестерид талазы-биле нитилелденция өвүр район салбыры болуңду ачылдып сөөлүгү геде өзөн өкжизиктен. Белен ажыл-агыйның тусвай эртемниглеринден, медицина болгаш улуг өөрдигезинин ачылдыкчыларындын шымык билигил 20 кижизик нитилелденция кежигүчүлөрү киррип алган. Нитилелденция кежигүчүлөрү өрткен 1957 чылда 250 азыг лекцияларын номчаан. Лекторлар эштер Алдынкыс, Адыгыч, Даваа, Спирин, Чамбал-оол, Сөндөп болгаш өскелер-даа чонун мурнуна лекцияларын, илеткелдерин хей номчуту турарлар. Оларның кижизиктиг өрткен чымын 10 азыг лекцияларын номчаан. Колхозтар санында лекторлар болуңду тургузган.

Областың аныяк механизаторларының чөвүлел хуралы

Төрөөн колхозунун механизаторлары болганнар

„Революцияның чалбыжы“ колхозтун механизатору эш Шелеповтун чугаазындан

ВЛКСМ облустың аныяк механизаторларының чөвүлел хуралын чокта чаа Кызыл хоорайга өрттирген. Анда механизаторлардан ангыда комсомол райкомнарын секретарлары база келген.

Хураалга «Колхоз тургузуун улам инай хөгжүдөр болгаш машина-трактор станцияларын эде организастар дугайында» СЭКП ТК-ның февраль Пленумунун база ССРЭ-нин Дээди Советинин Бирги сессиясының шилтирлеринин болгаш областың аныяк механизаторларының оругаларының дугайында айтырыгы чутулаашкан. Бо айтыры талазы-биле илеткелди областың көдээ ажыл-агый эргеленин начальнигинин оралакчы эш Шелеповтун кылган.

Хураалга 17 кижизик санал берген болгаш чамдык механизаторларын саналдарын моон алаанда паралаан. Чөвүлел хуралдын киржикчилери областың бүгү аныяк механизаторларынга кыйгырыгы хулаап алган.

Ол хураалга өрткен ажыл-агый чымында чединшикнин ачылдааны дээр 14 механизаторларга ВЛКСМ ТК-ның «Бүдүрүлгени аныяк муракчызынга» деп демдөөн, 16 механизаторларга ВЛКСМ ТК-ның «Чаа черлерин шингээди алдыры дээр» деп демдөөн база 25 кижизик ВЛКСМ тыва облустун шакнап бижиктерин тывыскаан. Кызыл хоорайын бүдүрүлгө, албан организация черлеринде болгаш өөрдиге черлеринде комсомол организациялардан МТС-терин совхозтарын комсомолу-аныяктар бригадаларыга өртөктүг белеткери тус-тус тывыскалаан.

Трактор ажылының планын 150 хуу күүседир

Сүт-Хөл МТС-тиң механизатору эш Очур-оолдун чугаазындан

Областың аныяк механизаторларының чөвүлел хуралында бо хүн эң чутула айтырыгы чутулаажып турар-дыр. Колхоз тургузуун улам инай хөгжүдөр болгаш МТС-терин эде организастар дугайында партияның болгаш чазак чегелерин Сүт-Хөл МТС-тин механизаторлары ханы өөрүшкү-биле хулаап ап, амьдыралга боттандырырга белени көртүзүп турарлар.

Эрткен чымын МТС трактор ажылының планын 103 хуу күүсеткен. Бо чымын 30 тракторларын септелгезин февраль 15-те дооскан. 17 комбайндан 4-ту септээ. Мэя бригадалар турарын комсомолчу аныяктарың № 2 трактор бригадасы «Коммунист» колхозта ам үш чыл ачылдып турар. Эрткен чымын бир гектардан 11.5 центнер ортумак дүжүттү алган бис. 240 га харыгангы, талдыг чаа

чери бо чымын тарылгазын сайырадып белеткени бис. Бригаданың кежигүчүлөрү бо чымын септелге ачылдып шупту иделкелди киркишкү, септелгени эске бригадаларын мурнай—январь 20-де дооскан. Бир эвес колхоз МТС-тин техниказын сандып алып болза, бистин бригаданың аныяк механизаторлары төрөөн колхозууска бо хевээр ачылдыр бис деп чамдык үн-биле медеглээнер.

Бистин колхозта суттарылган болгаш хөрүңүгү чедимшиктерин айтырыгыне кичээнгей шөлүт салдынып, үренинерин шынрың белеткелди турар дүжүттү куду болуп турарың кол чылаагы оу деп санаар мен. Оон инай мал ачылдып механизаторларын кирбей турарымын шын эвес.

Бистин МТС ийи трактор моторун Кызылдан септелге заводуга хой рубль-биле септелгеге алган, ачылдыр дораан үрелип калган. Улугтун караан мөгелер, септелгени шын эвес кылганы илерээ.

«Уруу» ытгай бээрге аныяк сорудуруп калдып чутула ашкыш шак иныг караң чаар чорун заводтун ачылдыкчылары соксатса чогуур Бригаданың трактор ажылының планын 100 хуу чедир күүседирин хулаап алдышаан, чалаан МТС-тин комсомолчу-аныяктар бригадалары чарышка кыйгыдым.

Көдээ ажыл-агыйын улуг инай хөгжүдөр болгаш МТС-терин эде организастар дугайында «СЭКП ТК-ның февраль Пленумуну» доктаалын болгаш ССРЭ-нин Дээди Советинин Бирги сессиясының Хоолузуун амьдыралга боттандырышаан, бистин Балгазын МТС септелге-техниктиг станция кылдыр эде организастаттымын турар. Оон техниказын ачылдып берип турган колхозтары сандып ап турар.

Бистин комсомолчу-аныяктарың трактор бригаданың «Революцияның чалбыжы» колхоза ачылдып турган болгаш МТС-ти эде организастай бээрге, бригаданың аныяк механизаторлары колхозка бо хевээр барып ачылдыр бис деп билдиришкенин кирип, төрөөн колхозунуң механизаторлары болганнар бис деп демдөөн чымын 142 хуу күүсеткен, 15 айт күжүңге

Көдээ ажыл-агыйын улуг инай хөгжүдөр болгаш МТС-терин эде организастар дугайында Коммунист партияның болгаш Совет чазактыг салып турар оругаларын чедимшиктерин боттандыры дээр демиселге бистер аныяк механизаторлар бирги одуртуга туржур ужурул бис.

Мен тыва урууларын иштинде механизатор болуп, көдээ ажыл-агыйның сайыраңгай техниказын башкарар аас-кежиктиг болган мен. 1956 чылда механизация школасын бир чылда өөренип дооскам. 1957 чылдың апрельде бээр дизель тракторда ачылдып турар мен. Тракторун үзеп чазарында эгелээш техникаг ажалданым бодум чорун

Мен тыва урууларын иштинде механизатор болуп, көдээ ажыл-агыйның сайыраңгай техниказын башкарар аас-кежиктиг болган мен. 1956 чылда механизация школасын бир чылда өөренип дооскам. 1957 чылдың апрельде бээр дизель тракторда ачылдып турар мен. Тракторун үзеп чазарында эгелээш техникаг ажалданым бодум чорун

Мен тыва урууларын иштинде механизатор болуп, көдээ ажыл-агыйның сайыраңгай техниказын башкарар аас-кежиктиг болган мен. 1956 чылда механизация школасын бир чылда өөренип дооскам. 1957 чылдың апрельде бээр дизель тракторда ачылдып турар мен. Тракторун үзеп чазарында эгелээш техникаг ажалданым бодум чорун

Мен тыва урууларын иштинде механизатор болуп, көдээ ажыл-агыйның сайыраңгай техниказын башкарар аас-кежиктиг болган мен. 1956 чылда механизация школасын бир чылда өөренип дооскам. 1957 чылдың апрельде бээр дизель тракторда ачылдып турар мен. Тракторун үзеп чазарында эгелээш техникаг ажалданым бодум чорун

Мен тыва урууларын иштинде механизатор болуп, көдээ ажыл-агыйның сайыраңгай техниказын башкарар аас-кежиктиг болган мен. 1956 чылда механизация школасын бир чылда өөренип дооскам. 1957 чылдың апрельде бээр дизель тракторда ачылдып турар мен. Тракторун үзеп чазарында эгелээш техникаг ажалданым бодум чорун

Мен тыва урууларын иштинде механизатор болуп, көдээ ажыл-агыйның сайыраңгай техниказын башкарар аас-кежиктиг болган мен. 1956 чылда механизация школасын бир чылда өөренип дооскам. 1957 чылдың апрельде бээр дизель тракторда ачылдып турар мен. Тракторун үзеп чазарында эгелээш техникаг ажалданым бодум чорун

Мен тыва урууларын иштинде механизатор болуп, көдээ ажыл-агыйның сайыраңгай техниказын башкарар аас-кежиктиг болган мен. 1956 чылда механизация школасын бир чылда өөренип дооскам. 1957 чылдың апрельде бээр дизель тракторда ачылдып турар мен. Тракторун үзеп чазарында эгелээш техникаг ажалданым бодум чорун

Мен тыва урууларын иштинде механизатор болуп, көдээ ажыл-агыйның сайыраңгай техниказын башкарар аас-кежиктиг болган мен. 1956 чылда механизация школасын бир чылда өөренип дооскам. 1957 чылдың апрельде бээр дизель тракторда ачылдып турар мен. Тракторун үзеп чазарында эгелээш техникаг ажалданым бодум чорун

Мен тыва урууларын иштинде механизатор болуп, көдээ ажыл-агыйның сайыраңгай техниказын башкарар аас-кежиктиг болган мен. 1956 чылда механизация школасын бир чылда өөренип дооскам. 1957 чылдың апрельде бээр дизель тракторда ачылдып турар мен. Тракторун үзеп чазарында эгелээш техникаг ажалданым бодум чорун

Мен тыва урууларын иштинде механизатор болуп, көдээ ажыл-агыйның сайыраңгай техниказын башкарар аас-кежиктиг болган мен. 1956 чылда механизация школасын бир чылда өөренип дооскам. 1957 чылдың апрельде бээр дизель тракторда ачылдып турар мен. Тракторун үзеп чазарында эгелээш техникаг ажалданым бодум чорун

Мен тыва урууларын иштинде механизатор болуп, көдээ ажыл-агыйның сайыраңгай техниказын башкарар аас-кежиктиг болган мен. 1956 чылда механизация школасын бир чылда өөренип дооскам. 1957 чылдың апрельде бээр дизель тракторда ачылдып турар мен. Тракторун үзеп чазарында эгелээш техникаг ажалданым бодум чорун

Мен тыва урууларын иштинде механизатор болуп, көдээ ажыл-агыйның сайыраңгай техниказын башкарар аас-кежиктиг болган мен. 1956 чылда механизация школасын бир чылда өөренип дооскам. 1957 чылдың апрельде бээр дизель тракторда ачылдып турар мен. Тракторун үзеп чазарында эгелээш техникаг ажалданым бодум чорун

Мен тыва урууларын иштинде механизатор болуп, көдээ ажыл-агыйның сайыраңгай техниказын башкарар аас-кежиктиг болган мен. 1956 чылда механизация школасын бир чылда өөренип дооскам. 1957 чылдың апрельде бээр дизель тракторда ачылдып турар мен. Тракторун үзеп чазарында эгелээш техникаг ажалданым бодум чорун

Мен тыва урууларын иштинде механизатор болуп, көдээ ажыл-агыйның сайыраңгай техниказын башкарар аас-кежиктиг болган мен. 1956 чылда механизация школасын бир чылда өөренип дооскам. 1957 чылдың апрельде бээр дизель тракторда ачылдып турар мен. Тракторун үзеп чазарында эгелээш техникаг ажалданым бодум чорун

Көдээ ажыл-агыйын улуг инай хөгжүдөр болгаш МТС-терин эде организастар дугайында «СЭКП ТК-ның февраль Пленумуну» доктаалын болгаш ССРЭ-нин Дээди Советинин Бирги сессиясының Хоолузуун амьдыралга боттандырышаан, бистин Балгазын МТС септелге-техниктиг станция кылдыр эде организастаттымын турар. Оон техниказын ачылдып берип турган колхозтары сандып ап турар.

Бистин комсомолчу-аныяктарың трактор бригаданың «Революцияның чалбыжы» колхоза ачылдып турган болгаш МТС-ти эде организастай бээрге, бригаданың аныяк механизаторлары колхозка бо хевээр барып ачылдыр бис деп билдиришкенин кирип, төрөөн колхозунуң механизаторлары болганнар бис деп демдөөн чымын 142 хуу күүсеткен, 15 айт күжүңге

Көдээ ажыл-агыйын улуг инай хөгжүдөр болгаш МТС-терин эде организастар дугайында «СЭКП ТК-ның февраль Пленумуну» доктаалын болгаш ССРЭ-нин Дээди Советинин Бирги сессиясының Хоолузуун амьдыралга боттандырышаан, бистин Балгазын МТС септелге-техниктиг станция кылдыр эде организастаттымын турар. Оон техниказын ачылдып берип турган колхозтары сандып ап турар.

Бистин комсомолчу-аныяктарың трактор бригаданың «Революцияның чалбыжы» колхоза ачылдып турган болгаш МТС-ти эде организастай бээрге, бригаданың аныяк механизаторлары колхозка бо хевээр барып ачылдыр бис деп билдиришкенин кирип, төрөөн колхозунуң механизаторлары болганнар бис деп демдөөн чымын 142 хуу күүсеткен, 15 айт күжүңге

Көдээ ажыл-агыйын улуг инай хөгжүдөр болгаш МТС-терин эде организастар дугайында «СЭКП ТК-ның февраль Пленумуну» доктаалын болгаш ССРЭ-нин Дээди Советинин Бирги сессиясының Хоолузуун амьдыралга боттандырышаан, бистин Балгазын МТС септелге-техниктиг станция кылдыр эде организастаттымын турар. Оон техниказын ачылдып берип турган колхозтары сандып ап турар.

Бистин комсомолчу-аныяктарың трактор бригаданың «Революцияның чалбыжы» колхоза ачылдып турган болгаш МТС-ти эде организастай бээрге, бригаданың аныяк механизаторлары колхозка бо хевээр барып ачылдыр бис деп билдиришкенин кирип, төрөөн колхозунуң механизаторлары болганнар бис деп демдөөн чымын 142 хуу күүсеткен, 15 айт күжүңге

Көдээ ажыл-агыйын улуг инай хөгжүдөр болгаш МТС-терин эде организастар дугайында «СЭКП ТК-ның февраль Пленумуну» доктаалын болгаш ССРЭ-нин Дээди Советинин Бирги сессиясының Хоолузуун амьдыралга боттандырышаан, бистин Балгазын МТС септелге-техниктиг станция кылдыр эде организастаттымын турар. Оон техниказын ачылдып берип турган колхозтары сандып ап турар.

Бистин комсомолчу-аныяктарың трактор бригаданың «Революцияның чалбыжы» колхоза ачылдып турган болгаш МТС-ти эде организастай бээрге, бригаданың аныяк механизаторлары колхозка бо хевээр барып ачылдыр бис деп билдиришкенин кирип, төрөөн колхозунуң механизаторлары болганнар бис деп демдөөн чымын 142 хуу күүсеткен, 15 айт күжүңге

Көдээ ажыл-агыйын улуг инай хөгжүдөр болгаш МТС-терин эде организастар дугайында «СЭКП ТК-ның февраль Пленумуну» доктаалын болгаш ССРЭ-нин Дээди Советинин Бирги сессиясының Хоолузуун амьдыралга боттандырышаан, бистин Балгазын МТС септелге-техниктиг станция кылдыр эде организастаттымын турар. Оон техниказын ачылдып берип турган колхозтары сандып ап турар.

Бистин комсомолчу-аныяктарың трактор бригаданың «Революцияның чалбыжы» колхоза ачылдып турган болгаш МТС-ти эде организастай бээрге, бригаданың аныяк механизаторлары колхозка бо хевээр барып ачылдыр бис деп билдиришкенин кирип, төрөөн колхозунуң механизаторлары болганнар бис деп демдөөн чымын 142 хуу күүсеткен, 15 айт күжүңге

Көдээ ажыл-агыйын улуг инай хөгжүдөр болгаш МТС-терин эде организастар дугайында «СЭКП ТК-ның февраль Пленумуну» доктаалын болгаш ССРЭ-нин Дээди Советинин Бирги сессиясының Хоолузуун амьдыралга боттандырышаан, бистин Балгазын МТС септелге-техниктиг станция кылдыр эде организастаттымын турар. Оон техниказын ачылдып берип турган колхозтары сандып ап турар.

Бистин комсомолчу-аныяктарың трактор бригаданың «Революцияның чалбыжы» колхоза ачылдып турган болгаш МТС-ти эде организастай бээрге, бригаданың аныяк механизаторлары колхозка бо хевээр барып ачылдыр бис деп билдиришкенин кирип, төрөөн колхозунуң механизаторлары болганнар бис деп демдөөн чымын 142 хуу күүсеткен, 15 айт күжүңге

Көдээ ажыл-агыйын улуг инай хөгжүдөр болгаш МТС-терин эде организастар дугайында «СЭКП ТК-ның февраль Пленумуну» доктаалын болгаш ССРЭ-нин Дээди Советинин Бирги сессиясының Хоолузуун амьдыралга боттандырышаан, бистин Балгазын МТС септелге-техниктиг станция кылдыр эде организастаттымын турар. Оон техниказын ачылдып берип турган колхозтары сандып ап турар.

Бистин комсомолчу-аныяктарың трактор бригаданың «Революцияның чалбыжы» колхоза ачылдып турган болгаш МТС-ти эде организастай бээрге, бригаданың аныяк механизаторлары колхозка бо хевээр барып ачылдыр бис деп билдиришкенин кирип, төрөөн колхозунуң механизаторлары болганнар бис деп демдөөн чымын 142 хуу күүсеткен, 15 айт күжүңге

Көдээ ажыл-агыйын улуг инай хөгжүдөр болгаш МТС-терин эде организастар дугайында «СЭКП ТК-ның февраль Пленумуну» доктаалын болгаш ССРЭ-нин Дээди Советинин Бирги сессиясының Хоолузуун амьдыралга боттандырышаан, бистин Балгазын МТС септелге-техниктиг станция кылдыр эде организастаттымын турар. Оон техниказын ачылдып берип турган колхозтары сандып ап турар.

Бистин комсомолчу-аныяктарың трактор бригаданың «Революцияның чалбыжы» колхоза ачылдып турган болгаш МТС-ти эде организастай бээрге, бригаданың аныяк механизаторлары колхозка бо хевээр барып ачылдыр бис деп билдиришкенин кирип, төрөөн колхозунуң механизаторлары болганнар бис деп демдөөн чымын 142 хуу күүсеткен, 15 айт күжүңге

Көдээ ажыл-агыйын улуг инай хөгжүдөр болгаш МТС-терин эде организастар дугайында «СЭКП ТК-ның февраль Пленумуну» доктаалын болгаш ССРЭ-нин Дээди Советинин Бирги сессиясының Хоолузуун амьдыралга боттандырышаан, бистин Балгазын МТС септелге-техниктиг станция кылдыр эде организастаттымын турар. Оон техниказын ачылдып берип турган колхозтары сандып ап турар.

Бистин комсомолчу-аныяктарың трактор бригаданың «Революцияның чалбыжы» колхоза ачылдып турган болгаш МТС-ти эде организастай бээрге, бригаданың аныяк механизаторлары колхозка бо хевээр барып ачылдыр бис деп билдиришкенин кирип, төрөөн колхозунуң механизаторлары болганнар бис деп демдөөн чымын 142 хуу күүсеткен, 15 айт күжүңге

Көдээ ажыл-агыйын улуг инай хөгжүдөр болгаш МТС-терин эде организастар дугайында «СЭКП ТК-ның февраль Пленумуну» доктаалын болгаш ССРЭ-нин Дээди Советинин Бирги сессиясының Хоолузуун амьдыралга боттандырышаан, бистин Балгазын МТС септелге-техниктиг станция кылдыр эде организастаттымын турар. Оон техниказын ачылдып берип турган колхозтары сандып ап турар.

Бистин комсомолчу-аныяктарың трактор бригаданың «Революцияның чалбыжы» колхоза ачылдып турган болгаш МТС-ти эде организастай бээрге, бригаданың аныяк механизаторлары колхозка бо хевээр барып ачылдыр бис деп билдиришкенин кирип, төрөөн колхозунуң механизаторлары болганнар бис деп демдөөн чымын 142 хуу күүсеткен, 15 айт күжүңге

Көдээ ажыл-агыйын улуг инай хөгжүдөр болгаш МТС-терин эде организастар дугайында «СЭКП ТК-ның февраль Пленумуну» доктаалын болгаш ССРЭ-нин Дээди Советинин Бирги сессиясының Хоолузуун амьдыралга боттандырышаан, бистин Балгазын МТС септелге-техниктиг станция кылдыр эде организастаттымын турар. Оон техниказын ачылдып берип турган колхозтары сандып ап турар.

Бистин комсомолчу-аныяктарың трактор бригаданың «Революцияның чалбыжы» колхоза ачылдып турган болгаш

Чоннуң культурулг дыштанылгасын эки организаастаар

Эрэн районун «Мөр» колхозунун айма-личилери 1956 чылда 250 олуттуг клубту тудуп алган. Ону чонун культурулг дыштанылгасын одаа болууларынын бүтү арталары бар. Ындыг турбуже клуб үргүчү шочалыг турар болгаш айма-личилер хостуг шактарын чөл ажыгалаар арга чок болуп турар. Ындаа кино үнер деп чарал астынгылаар, а 8 шакта үнери-биле чарлаттыган кино тос шап алып турда үнүп эгелээр таварыгалаар бар.

Чон ортузунга кино пропаганданын партия болгаш комсомол организаастарынын секретарлары чорутпайн турар. Ичтангаш киноларга колхозчуларнын хей нурууна келбейн турар. Киномеханик Демир-оол биле клуб эргелекчилик Биде олар канид кинолар келгенин чонга таймырлавайн турары-биле калы чарлааларын база эки кылбайн турар. Колхозчуларын кино көргүчкө чалап, ийи-үш бажынарга баргаш, баштайгы уура-лымшынга таварышкаш, оон ийди суртаг ажылын чоруттаастаанар.

Ш. СЕРЗЭДАР.

Бай-Тайга районун Кутурта бажыны сөөлүгү үе канид-даа культура-массалыг ажыдар чоруттаастаан. Мурнуңда ажылдап турган ары, таңчы болгунери эртен чыдак май айда-ла шуут тараан. Ажылдаптынган турган хагжум херекселери үрелгилеп калган. Бултурта бажынынын ажылы ийи-чангыс кинолар үнүрери-биле кызыгарлаттыган. Шылмраа, шашка ойнар эрөөди кино биледи садар касса кылып каан.

Культура бажынынын директору Толуа аңа канид-даа корум-чурум тургүзүп ап шыдаван. Эсприк кижилер күрүчүлүрге кино көрүчкө шалтыктап тур-

да шагдаа чери аңа-ла көрүп эртин турар. Кутурта бажынынга эки, чурумну бир-ле дугаарында оон чөвүдөлү болгаш дирекция чери чедип алып ужураат. Ындыг турбуже Кутурта бажынынын чөвүдөлү канид-даа ажыл чорутпайн турар.

С. САЛЧАН.

Сүт-Хөл районун Киров аттыг колхозта көдө клуб ажылдап эгелээден бээр бир чыл ажып турар. Аңа сөөлүгү үе оюн, концерт, кино, лекция, бөсөдө болбастан. Клуб эргелекчиси Дания Доржу хагжум херекселерин ботунуң хууда өңчүзү кылдыр көрүп, шутузуу бажынында шыгжап алган. Уран-чүүл бөлүгү организаастаттынмаан. Эш Доржу сөөлүгү үе культура-массалыг ажыдарын чорударынын орунунга харын арга-дарыже хандып турар-апарган. Көдө клубтун ажылын өлкөдө дээр районун культура кидилин болгаш көдө Совет бүтү хемчегерин алып ужураат.

Б. ОНДАР.

Улуг-Хем районун «Улуг-Хая» колхозта библиотеканы үш эрөөл клубту тудкандан бээр чартык чыл эртен-даа болза, колхозчулар аңа Октябрьдин 40 чыл болган байырында киргенер. Ийи-чангыс кино үндүрер дөңдө ам ажылып, от салыр. Клуб эргелекчиси Шырын Алексей күлгө эргелекчи ат кадалап турардан өскө, канид-даа ажыл чорутпайн турар.

Клубтун печкасы үрелди болгаш чамдык септелсе ажыдарын чедир кылбаан. Хайыракан көдө Совет чогуур акша-хөргенин үндүрүп бербөөн. Клубтун ажылыга 5—6 айда шооча астына берген турары районун культура кидилин болгаш көдө Советти дүвүрөтпейн турарын калж кайгар.

Б. ДОГЛАНПАН.

АДА-ИЕ ХУРАЛЫ

Чокта чаа үшүк үлдүнүн түнелинге холабаштыр Барыны-Хемчик районун Аянгагы чеди чыл шкөөлүндө ада-иелер хуралы болган. Хуралга шкөөлү директору эш Т. Тары-Сирөө иштел кылган. Ийи үлдүнү дөңдөргө эртен үшүк үлдүндө өөрдилгенин шымары өрүлөөн болгаш 82 хуу болганын хуралга демделгээ.

Хуралга санал берген эштер С. Доржу, С. Соскур-оол, Б. Очур, Чигжит олар шкөөлдө өөрдилге кижизиндигелин азы ам-даа көшкө дээрин демделгээнер. Ол ышкаш төрөдөр комитети база багай ажылдап турар. Чамды ада-иелер,

ылангыя эштер Х. Хаңма, К. Содунам, О. Үндүр-Доржу, С. Сендажи оларын уругулары чурум үрөөр, кичээлден эш-өөрүнгө шалтыктаар чоруктар бар. Үс-түндө ада-иелер уругуларынын өөрдилгенин, сагыга-чурумунун дугайында сагыш салбас, шкөөлө башкылар чазарга безин келбес болуп турар.

Ам шиптирлик дөртүк үлдүн эгелеп турар. Ичтангаш ада-иелер болгаш башкылар коллективи дем каттыжымшыкын ажылдап тургаш, өөрдилге чылын чедипкенин дөңдөрүн хуралга шиптирлээ.

М. ДЫЛАЙ.

Хойжулар чазаглап турар

Бай-Тайга районун Сталин аттыг көдө айма-агы артелинин хойжулары калдарган хойларын хур кыштагалаткаш, ам чазагалар киирп турар. Коммунист эш Хумбадак чус ажыг хураган киирер бир дажааны иштиде ийи кыштагалыг кылдыр база бир чуртталга бажынын чазагда болу тутташ, көжүп келген. Ол ышкаш суру Советтин депутаты эш Чугдум 150 ажыг хураган киирер бир дажааны айма-агда киирген. Хураганнарда болгаш оол-

даан хойларга чидирттир ситеннерин бо хойжулар чазагаларында сөөрттүп алганнар.

Чоокку хуннерге чедир төрөөн 255 хойдан Хумбадак 256 хураганны, Чугдум 77 хойдан 77 хураганны менди камгалал алган. Колхозтун өскө хойжулары чазагалар кииренин бөлөктөлгө база кылып турар.

А. САЛЧАН.

Дилги ажаакчыларына сүме

Колхозтарга дилгини өстүрери болгаш ажаап чемгерери

Колхоз айма-агынын бир чутула адыры дилги аны өстүрери болуп. Совет Эволюцияны дыка хей областарында дилгини өстүрүп азыраарын калбаа-биле ажылдап турар. Колхозтар дилгини өстүргөш, хей орулганы ап, күрүнгө чүс-чүс муң уаут өрөгтин өлүктү берип турар. Колхозтарда дыка хей дилги фермалары Бүтү-эвлектин көдө айма-агы дегелгенин доктаамал киркиччилери болуп, дилгини эки шыварыг чаш төлүн алырын болгаш кыс дилгини төлүгүн бедидерин чедип ап турар. Бо талзы-биле Тюмень областыг болгаш Якут автономнуг республиканын колхозтары эки көргүзүлгенин чедип ап, бирги черин ээлеп туралар.

Бистия областа дилги аны өстүрер ажап чутула чоокку үеде непереп эгелөөн. Бик-Хем районда «Кызыл тараачын», Тожуда «Совет Тыва» болгаш «Май өлкү» колхозтарынын база «Алчларын аяк-тура нийтелини» дилги фермалары дөңдө өргүзүлгенин чедип алган. Областын өскө колхозтарында дилги фермалары багай ажылдап турар. Элең хей фермаларда бир кыс дилгини дендини өнөөч экиликтер, ылангыя бирөөдөн-не бир өнөөч ап турары оң айма-агыларга когаралыг бооп турар. Оң кол чылдагыны болза колхозтарда дилги ажаакчылары-биле ажылдап багайын көргүзүп турар. Көдө айма-агынын область эргеледи мывчара чедир колхозтарда дилги ажаакчылары-биле канид-даа таймлар болгаш ажылы чорутпайн, дилгини шыа ажаап өстүренин хемчегерин албайн турарын айтыса чогуур. Бистия областа өстүрүп турар дөңдө дилгини ажаап, хайгаар-

раарынын болгаш азырап чемгереринин кол чурумунын бо чүлгө айтыры эргөжө чутула.

Дилгини ажаап хайгаарары. Дилгилерини продукттуу болгаш нийти ойданы оларын ажаап хайгаарал турар кижилерини хамаарылганын улуу-биле хамаарып. Дилги фермаларынын ажаакчылары дилгини ажаап хайгааралда оожум, оларга мнак болуп, алгы-кышкы үндүрбес. Калыг-дошкун хамаарылга болгаш алгы-кышкы үндүрер чорук оларын төлүгү болуп, өзериште доктар болуп. Шыа эвек ажааптын дилгилер шууга ажаап чорук алаар. Дилгини экиликтер чаш турда оларын холга тудуп, ээлиниң үнүн таныын дөңдө доктаамал часылып эргеледир, алды адал, чутга дынаарынга өөрдилге чедир чорудар. Дилгини сүржүргөңгө бөлөктөөринин бир кол чүлү—эки шынарлыг чемгери бербишан, шыа ажаап, чемгерери болуп. Дилги бүрүзүңү дегилдизин күзүн-даа, кышын-даа шынгын дилгилер херек. Ай бүрүзүңө бир катп дөңдөрү болгаш оон түнелин тусай журналга бажып турар. Шын чемгеренге сүржүр үеде чедир бир төрүүр улу дилгини дриг дендизин 5 килограммдан,

Күш-ажылчы бөдүүн кижилер дугайында

17 ЧЫЛ ДУРГУЗУНДА Хомшук Дүдүнө Курдуева Барыны-Хемчик районун Эрги-Барлыкта «Большевик» колхозта кичи эмгеленин салбырынга санитаркалар ажылдап турар. Ол бодунун бөдүүн, чагай күш ажылы-биле чонун калды дөңдө 17 чыл дургузунда бараалгап келген. Ылангыя ол эмгелге чегелге бажынып иштерин болгаш оларын уругуларын ажаарыга элтиг, элдек болуп, иштерин хуудукелди чедип ап турар.

Ол, суурда арыг шевер комиссиянын иделкелгил кижигүчү. Колхозчуларын бажынырынга баргаш арыг-шеверин дугайында беседаларын үргүчү чорудуп турар. Ол ышкаш нийтинин кудук-

тарынын база суурнуң чагай алдар чоруп турар. Ол колхозчуларын бажынырынга, фермаларга, бригадаларга үргүчү барып турар.

К. СЕРИҢ.

КИЖИЛЕРНИН КАДЫЫ ДЭЭШ Бистия колхозууска ийи чыл бурунгу эмгелге салбырынын эргелекчигине Лена Шуршова деп аймак уругу келген. Баштай оон чамдык кижилер мындай анык, чаа сургуула дооскан уругу канчап эмнээр боор деп болуп турганнар. Ынчалзажок удааанда ол бодунун кызымаккай, чүтүлдүгү күш-ажылы-биле колхозчуларын ортузунга хуудукелди чалап алган. Ам оон дугайында Улуг-Хем районун

«Улуг-Хая» колхозта чагай алдар чоруп турар. Ол колхозчуларын бажынырынга, фермаларга, бригадаларга үргүчү барып турар. Эн кол чүүл болза, аарыг кижилерин оң элдек чымчаа-биле дүлээп ап, кичээлден шипин көрүп турары болуп. Аарыг-аржым болганда ол ырак, чоода-даа черелерге дунуң карангызы, кыштын соогу, чамын изин, чыс-чакыла-даа дивейи далайшты-биле халтар. Оң эргелекчигине эмгелге салбыры үргүчү арыг-силги, чымыг чык бооп турар. Ол ба-за-ла оон эргелекчигинден хамаарып. Бо чылын эмгелге салбырынга оларды-биле 80 кубометр мияты белеткетирил алган.

Д. САМБУУ.

„Бурунгар“ колхозта

Колхозтун малчынары малды менди чыл ажырышпаан, малдын чаш төлүн чидиргич чок камгалап алдырыңкө кол кичээлгил салып турар. Мурнак малчынар Норбу, Дуват-оол олар кыштагаларында чымыг калжыларын баш ууур белеткен, ситенин боттары көскөк белеткен алганнар. Оларын камгалап хойлар хур кып ашпаан. Ол малчынарын колхозта төрүттүңгө чаш мал бүтүн дортуң турар. Сагыш човангыр хойжулар малынга чидирттир дөңдө сула, дусту четчиря-биле дүжүргөн.

Хаван айма-агынын улам сайырадып, төрөөн колхозунга орулга киирерин күзөөн боданын илереди, Санчай артель баштаар чериден хаван фермазынга ажылдадыр дилгөөн. Оон бээр ам ийи чыл эртен. Оон азыралыга хаваннар семис. Төрүүр хаван бүрүзүңден чылда 12 хаван огул алып деп хуудалга алган. Баштайгы төрүттүңгөн 91 хаван оолдары семис шымар доругуң туралар. Санчай хаванын калчазар ажаап, чемгерер дугайында колхозта мал эмчиси, зоотехник-биле

үргүчү сүмөлөшүп турар. Чаа төрүттүңгөн хаван оолдарыга арбай далганын сүткө хонуп берип турар. Сүт, тараа, каргофель-биле чемгерер хаван оолдары өсүткө, семис болгаш өлүп хараар таварылга болбайн келген.

Колхозтун сүт-бараан фермазын ажаакчылары малдын продукттуу бөдидер дөңдө кымык ажылдап туралар. Чизээлгөргө, саанчы Норжунма ономшак ишек бүрүзүңден 900 литр сүт саап азырын хуудуңген. Оонадалат 10 инектери чокта чаа шутуу былаалыан. Баштайгы хонуттары ол 127 литр сүтү саап алган. Ол ышкаш Орустаар оонада 10 инектеринин саар ишек бүрүзүңден 900 литр сүт алып деп хуудуңген. Ызаалаан 8 инектеринин 120 литрин саап алган.

Ферма ажаакчыларынын эки ажаакчыларынын түнделинде колхоз сүт талзы-биле бирги кварталда күрүнгө дулаар планын ажып күдөөдө алган.

С. ТОВАРИШТАЙ.

Кызылдың мебель фабриказынын чыныкчысы Федор Павлович Носков бүдүрүлгө оң беш чыл ажылдап турар. Эш Носков ам бичини уругуларга шкөөлү, ступ, стол болгаш өскө-даа херекселерин кылып турар. Май мурунуун социалисттик чарымынга киргеш ол бүдүрүлгө планын 150 хуу күдөөдө турар. Фото С. Фокстистовтуу.

Редакцияга ЧАГАМДАР

Клубка корум-чурумну тургузар

Күш-ажылчы хүнүнү соонда кым черде клубке барыскавас боор. Улуг назылыг-даа, анык-даа кижилер мнаар барыскаар, ботунуң дыштанылганын аңа эрттирискээр аллар. Аңа солун кино, концерттерин көөр, лекцияларын дыкпаар болгай. Ынчаарга бистия Чаа-Хөл районун Ак-Туртда көдө клубта база-ла мндыг бооп турар.

Ынчалза-даа кижилериниң шак мндыг дыштанылганын шалтыктаар чүдүлдер база бар. Ону хей-нигитинин черинге болуп телетип ап чоруп шыдавас чамдык аныктар болгаш ийди ортукмаш шкөөлүн өреникчилери болдуруп турар. Чизээ, бир катп клубка кино үнүп турда, шеригтен шөкөлөп келген Мыйды-оол-биле комсомолчулар Кар-оол, Хемер-оол олар чоруп кылып, кино көргөн колхозчуларга шалтыктап турганнар. Ол ышкаш ортукмаш шкөөлүнүн өреникчилери

улуг кижилер көөр киноларга канид бир арга-биле кирип келгеш хөлсөп, аагырып, тактылап чурум үрөн турарлар.

Кичи боодарга клубка үлгерип корум-чурумну тургузарынын эргелекчилери комсомолчулар болгаш аныктар боттары болуп дег. Бо дугайын комсомол хуралына шынгын чутгаалжыр ужураат.

Ол ышкаш клуб эргелекчиси (амымында эш Мөңдөл) болгаш кино механиктери база чурум чок чүдүлери болуруп болгаш ийди ортукмаш шкөөлүн өреникчилери болдуруп турар. Чизээ, бир катп клубка кино үнүп турда, шеригтен шөкөлөп келген Мыйды-оол-биле комсомолчулар Кар-оол, Хемер-оол олар чоруп кылып, кино көргөн колхозчуларга шалтыктап турганнар. Ол ышкаш ортукмаш шкөөлүнүн өреникчилери

М. БАЗЫР-САДЫ.

Утгундурган организация

Барыны-Хемчик районун Аянгагы көдө Советтинге 1949 чылда ДОСААФ эге организаасты организаастаттыган турган. Ол организаастынын өткөт-соңгудалыг хурамы эртен чылдын сентябрьда болган. Ынчаарга ол организаастынын кылып турар ажылы көзүлбөй турар. Эртен бүтүн чылдын дургузунда спорт, боодалга маргылдааларын чангыс-даа катп чорутпаан.

Ол организаастынын ажылында дулаар дугайында азыраакыны ДОСААФ-тын район комитети (дөңдө эш Лалчмык), шуут уткан. Ынчаарга ДОСААФ эге организаастынын даргазы эш Камыш-оол бодунуң инициатива-биле ажылдаарын база-ла сонууртавайн турар.

М. ХАВАНЧАП.

Электростанцияларын тургусса чогуур

Чаа-Хөл районун «Тилдөгө», «Найрал» көдө айма-агы артелидерини суурларында колхозчуларын хей чуртталга бажынары, шкөөлөр, кичи эмгеленин салбырынын оран-суурлары, клубтар, магазинер, номчулга бажынары, сүт-бараан фермалары, малдын эки шынарыг саман калжылар дөңдө ышкаш дыка хей тудулар бар.

Ындыг-даа болза, ам ол суурларда мий-

чага чедир электростанцияларын тургүзүп шыдаптынмаан. Электри чырыткычы колхоз бөдүрүлгезинге, колхозчуларын амыдыралыга амыг үеде чутула негетинин турар. Ону колхозчу амыдырал болу-ла негеп турар. Артельдерин баштаар черлери электростанцияларын тургузар талзы-биле чогуур хемчегерин ап чорударынын үең келген.

О. ДОРЖУ.

Суурну кажан бүрүн радиожударыл

Бай-Тайга районун «Мурнакчы» колхозунуң суурунга чедир радио четкелин 1956 чылда-ла тургускан. Чүлгө суурун куудумчуларынга чыгыларын тургускан. Колхозчуларын бажынарынга радио төчкөлөрүн киирери арткап турган.

Колхозчу суурун радиожулар талзы-биле колхоз-биле чарган көдө эзугар харылаа контролары колхозтан 7 муң

ажыг рублун, а өреге бүрүзүңден 39 акшаны төлөттирп алган. Ийди болза-да районун харылаа контроларынын (начальни эш Андреев) ажаакчыларынын буруу-биле суурун чуртталгалары бо хуннерге чедир радио чок болуп туралар.

Д. БАКАЙ.

Суд залындан

Хулиганнаш шиптирген

Ооржак Саншатаевич Дооруш сөөлүгү үеде нийтинин ажылыга киришпейн, үргүчү арагалар чорукче хандып, оон-биле кады хулиганнаар чорукту каш удаа үткөргөн турган.

Бо чылдын февральда ол Кызыл-Мажалык МТС-инде магазин иштине дүвүрөштинин чорук үндүрүп, Донгак Теек-оол деп кижини аары-биле балыглап өткөөн. Ол-ла хүнде Куускаа деп кижини база өткөөн, бижек тудуп алган, оон ам-тыннын чорукча таваржыр.

Дилгиниң экиликтерин баштайгы хүнүнде эки хынап көөрү-биле оларын неэин өрөөлчигежинден кыткыже үндүргөш чөм каап бээр. Оң соонда оң экиликтер чыгыстап хынап көөр, бир эвек чедир өспөөн кызыл-анай экиликтер бар болза оларга 2 хуудуң асарбын деп килоттаны, «С» деп витаминин эзөөн каш дамдын бөзүрү чутула. Экиликтер дилгини өңилеринде төрөп дүктү кыргаш эмирер. Копшак экиликтерин неэи-биле кады чыныг өрөөлгө немей чемгерер. Неэиниң сүдү чок экиликтерин өскө сүткүр дилгиге чалыштырар азы өшү сүдү-биле чемгерип болуп, ол ышкаш моортайга болгаш мте эмирер арганы азыгаалары чутула. Экиликтерин чир дилгилерин аргалыг болза келжип алыры-биле согар.

Дилгиниң экиликтерин неэинден чарары болгаш ажаары. Чаа төрүттүңгөн экиликтерин баштайгы 20—25 хонуктарда неэи-биле кады эки шынарыг чемгерер биле чемгерер болгаш оларын турар черин эки аргылап турар. 50—55 хонуга-да экиликтерин неэинден чарар, оон ийди неэи-биле кады турарга арып баксыраар. Баштайгы 10—15 хонуктарда экиликтерин 2—2 кылдыр үзүп азыраар. Ол үеде экиликтер чалгаарал, азы-чөккө чыри баксыраар. Ичтангаш оларын өздө дөңдөлдөп эки хынап дөңдөлдөп турары эргөжө чутула.

Экиликтерин киирер клеткалары эки септен, оң ханаларын аргылап аштарын чөдө ултас херек. 2—2,5 ай харыг экиликтерин дугаарларда оң талкы кулаанга үзүп дугаарын, солагай талкыны ферманч дугаарын болгаш төрүттүңгөн чыны оон кезип илээр. Ол дугаарлар оларын турар клеткаларында болгаш ферманч бөдүрүлгө журналынга бижиттинген турар ужураат.

Анык дилгилер иль айнын сөөлүгү үеинде түлөп эгелээр. Ичтангаш сентябрьда болгаш октябрьда ийги чар-

га кыжаны, ол бажыга өрт база кы-выскаан.

Оң соонда Сайын деп кырган кадайын эртен, оң чуртталгалар бажынынын соңганын шипин буза шаап, электри улазынын бижек-биле үе неэип тургаш туттурган.

Барыны-Хемчик районун олу сууду хулиганнын херек көргөш, ону 3 чылда хосталганын казып шиптесе.

С. ШАЛЧИМА.